

Holbergsgade 6
DK-1057 København K

T +45 7226 9000
F +45 7226 9001
M sum@sum.dk
W sum.dk

Folketingets Sundheds- og Ældreudvalg

Dato: 31-03-2017
Enhed: MEDINT
Sagsbeh.: DEPJNY
Sagsnr.: 1701889
Dok. nr.: 330913

Folketingets Sundheds- og Ældreudvalg har den 3. marts 2017 stillet følgende spørgsmål nr. 622 (Alm. del) til sundhedsministeren, som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Flemming Møller Mortensen (S).

Spørgsmål nr. 622:

"Ministeren bedes endvidere oplyse, hvilken dokumentation Sundhedsstyrelsen lægger til grund for, at kønshormonbehandling af transpersoner betegnes som højt specialiseret?"

Svar:

Til brug for min besvarelse har ministeriet indhentet bidrag fra Sundhedsstyrelsen. Sundhedsstyrelsen oplyser følgende:

Sundhedsstyrelsen finder, at den sundhedsfaglige hjælp ved kønsidentitetsforhold og kønsmodificerende behandling ikke kan løses monofagligt. Det samlede sundhedsfaglige tilbud skal være helhedsorienteret og sammenhængende, og forudsætter et stærkt tværfagligt samarbejde. De involverede sundhedspersoner skal have erfaring og særlige kompetencer ift. rådgivning, udredning og behandling af kønsidentitetsforhold, og det faglige samarbejde kan med fordel forankres i et fast multidisciplinært team med jævnlige konferencer.

Kønsmodificerende medicinsk behandling (kønshormonbehandling) kan have irreversible effekter og potentielle skadevirkninger, og forudsætter derfor en grundig faglig vurdering af indikation og evt. kontraindikationer. Denne vurdering skal varetages af fagpersoner, med særlig erfaring og kompetencer, og i et tværfagligt regi som beskrevet. Ud fra et fastlagt opfølgningsprogram kan hele eller dele af vedligeholdelsesbehandlingen og kontrollen varetages på andet sygehus, speciallæge-praksis eller hos egen læge. Sundhedsstyrelsen har i denne sammenhæng taget udgangspunkt i såvel videnskabelig litteratur som gældende praksis i andre lande, vi sammenligner os med. Væsentligst at nævne er den faglige retningslinje 'Standards of Care' (SOC) som er udsendt af the World Professional Association for Transgender Health (WPATH)). Sundhedsstyrelsen har desuden inddraget faglige anbefalinger fra lande som Storbritannien og Sverige.

I henhold til SOC bør hormonbehandling af transkønnede ske med udgangspunkt i et helhedsorienteret tilgang til den person, der skal behandles og i en tværfaglig kontekst, så det sikres, at de ændringer der vil ske med personen som følge af hormonbehandling kan understøttes såvel fysisk som psykisk og socialt. Videre anbefaler SOC, at der er foretaget både somatisk, psykisk og social udredning, før hormonbehandling iværksættes.

For regionale sygehuse, og for offentligt finansierede sygehusydelser ved private aktører, fastsætter Sundhedsstyrelsen kriterier og godkender varetagelse af specialfunktioner, som er beskrevet i de til enhver tid gældende specialevejledninger.

Autorisationslovens bestemmelser om omhu og samvittighedsfuld gælder generelt både for offentligt finansierede sygehusydelser, for sygesikringsfinansierede ydelser og for privatfinansierede ydelser ved speciallæge, privathospital, klinik m.v. Bestemmelserne om omhu og samvittighedsfuldhed er præciseret i Sundhedsstyrelsens til enhver tid gældende vejledninger, herunder vejledning vedr. kønsidentitetsforhold. Privatklinikker m.v. vil således kunne varetage kønsmodificerende medicinsk behandling indenfor rammer, som defineret i vejledningen.

Fsva. de offentligt finansierede sygehus tilbud er et grundlæggende udgangspunkt for specialeplanlægningen, at "øvelse gør mester"; dvs. at kvaliteten bliver bedre, hvis den sundhedsfaglige erfaring og antallet af behandlinger samles.

Sundhedsstyrelsen har netop udsendt en revideret specialeplan, som træder i kraft juni 2017, og som har defineret følgende specialfunktion i specialet gynækologi og obstetrik, med godkendelse af Rigshospitalet og Ålborg Universitetshospital:

Kønsidentitetsforhold hos personer med ønske om sundhedsfaglig vurdering og behandling, herunder ønske om kønsmodificerende behandling. Omfatter også fjernelse af livmoder og æggestokke samt andre indgreb på kønsorganer der foretages mhp. kønsskifte.

Udgangspunktet for Sundhedsstyrelsens godkendelse af specialfunktioner er regionernes ansøgninger, og ved godkendelse af de to sygehuse har Sundhedsstyrelsen bl.a. taget hensyn til behovet for geografisk spredning af tilbud samtidig med, at styrelsen har bemærket, at der for denne højt specialiserede funktion vurderes at være ca. 200 ny-henviste personer pr. år. Såfremt antallet af ny-henviste personer stiger kan styrelsen, på lige fod med øvrige specialfunktioner, udvide antallet af godkendte sygehusmatrikler eller nedgradere specialiseringsniveauet.

Jeg kan henholde mig til oplysningerne fra Sundhedsstyrelsen.

Med venlig hilsen

Karen Ellemann / Rikke Skadhauge Seerup